

Motion till riksdagen

1987/88:U6

av Bengt Westerberg m. fl. (fp)

med anledning av prop. 1987/88:66 om Sverige och den västeuropeiska integrationen

---

Sveriges gemenskap med Västeuropa är av oskattbart värde. Här finner vi de länder som står oss närmast, vars kulturarv vi delar och vars syn på mänsklig värdighet, frihet, demokrati och rättvisa överensstämmer med vår egen.

Få frågor är viktigare för oss i Sverige än vår framtid i Europa. Därför är det värdefullt att regeringen genom propositionen om Sverige och den västeuropeiska integrationen (1987/88:66) gett riksdagen sin syn på Sveriges medverkan i samarbetet i Västeuropa. Propositionen ger också en god belysning av hur arbetet inom EG utvecklats och fortsätter att utvecklas och av EFTA:s roll som förhandlingspartner med EG.

Fred, demokrati och rättssäkerhet

Till de stora framstegen i Västeuropa hör att de sekelgamla motsättningarna mellan fransmän och tyskar på några årtionden förflyktigats och ersatts av vänskap. De fascistiska regimerna i Spanien och Portugal har sopats bort liksom överstejuntan i Grekland.

En viktig orsak till denna glädjande utveckling är utan tvekan den integrationsprocess som efter kriget ägt rum i Västeuropa. Tillkomsten av EG har inneburit ett slut på de ständiga motsättningarna mellan de gamla ärkefienderna Frankrike och Tyskland och verksamt bidragit till att stärka demokratin. Också Europarådet har här haft en stor uppgift.

Den ekonomiska integrationen i Västeuropa har spelat en viktig roll också för välförhållanden. Nöden i efterkrigstidens Europa har ersatts av ett välförhållande som få ens vågade drömde om för 40 år sedan.

Den Europeiska Gemenskapen har varit en motor i denna process, och det är inte bara medlemsländerna som fått del av dess frukter. EG:s frihandelsavtal med de länder som valt att stanna utanför, däribland Sverige, har varit av stor betydelse för dessa länders utveckling.

Frihandeln och den därav följande ekonomiska integrationen är alltså av största vikt både för den ekonomiska utvecklingen och som fredsbevarande faktor. När personliga och ekonomiska relationer byggs upp, när beroende och samarbete ökar över vida fält ökar också medvetenheten om de gemensamma värden som står på spel och som skulle förödjas av ett krig.

EG-parlamentet ges en efter hand ökad roll och dess sammansättning bestäms direkt av medborgarna. Romfördraget ger medborgarna ett direkt

rättsskydd mot regeringar och andra myndigheter som handlar i strid mot fördraget och EG-domstolen står till förfogande.

Mot. 1987/88

U6

Värdegemenskap med Europa

Även om ord som "känsla av samhörighet" och "värdegemenskap" förekommer i propositionen är det uppenbart att regeringen ser EG och Sveriges relationer till EG som främst en ekonomisk angelägenhet. Det bör därför understrykas att ett väsentligt syfte med den västeuropeiska integrationen är att hos medborgare, och särskilt bland ungdomen, stärka den europeiska gemenskapskänslan. För EG kan det därför finnas särskilda svårigheter att låta icke-medlemsländer delta i det kultur- och utbildningspolitiska samarbetet eftersom ett väsentligt syfte med detta är att ge de egna medborgarna en fördjupad känsla för Gemenskapen, "att skapa ett medborgarnas Europa".

För Sverige är det å andra sidan synnerligen väsentligt att inte här komma på efterkälken eller, än värre, hamna helt utanför. Det skulle kunna förstärka stämningar av isolationism, som lätt uppkommer hos dem som känner sig stå utanför.

Sveriges strävan att delta i EG:s kultur- och utbildningspolitiska samarbete måste därför utmärkas av kreativitet och initiativkraft. Det är väsentligt att det för alla berörda görs fullständigt klart att Sverige tillhör den demokratiska, västeuropeiska kulturkretsen. Ett sätt för oss att understryka detta är genom aktiv medverkan i Europarådet.

Med demokratierna i Västeuropa har vi en stor värdegemenskap också när det gäller synen på välfärdsstaten. Så t. ex. avdelar Holland och Belgien mer av nationalinkomsten till offentliga social- och utbildningsutgifter än Sverige. När det gäller offentlig inkomstöverföring ligger Sverige på genomsnittet för Västeuropa. Västtyskland och Holland har länge haft ett generösare system för sjukersättning till arbetare än Sverige. I gengäld är den svenska kombinationen av folkpension och ATP mer ambitiös. Trots vissa olikheter är den väsentliga iakttagelsen att det är likheterna som dominerar. Detta är också naturligt. Professor Therborn som utförligt har studerat frågan anger sammanfattningsvis att man som pensionerad arbetare har det bäst i Sverige. Arbetar man i det privata näringslivet och blir sjuk bör man helst bo i Västtyskland. Behöver man socialhjälp finns det inget land som är så generöst som Holland.

Ungdomens Europa

På det utbildningspolitiska området är projekten ERASMUS (the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students) och COMETT (Community Action Programme In Education and Training for Technology) särskilt väsentliga. ERASMUS syftar till att ge universitetsstuderande möjlighet att förlägga en del av sina studier till ett annat EG-land och COMETT till att skaffa ungdomar praktikplatser inom industrin i EG-länderna.

I propositionen uppmärksammas dessa program. Särskilt framhålls risken av att det svenska utbytet med EG-länderna, exempelvis vad gäller

praktikplatser, kan komma att minska till nackdel för svenska ungdomar. Sverige har därför tillsammans med de andra EFTA-länderna anmält sitt intresse för ett samarbete med EG om student- och praktikutbyte. EG har inte avvisat förslaget. Vid det av folkpartiet anordnade Europa-seminariet hösten 1987 uttalade sig den danske EG-kommissionären Henning Christophersen synnerligen positivt om ett svenskt deltagande i EG:s student- och praktikantutbyte. Men EG anser att samarbetet inom EG först måste vara ordentligt etablerat innan det kan utvidgas till utanförstående länder. Detta kan ta flera år i anspråk.

Enligt folkpartiets uppfattning är student- och praktikantutbytet av sådan betydelse att den svenska politiken på detta område borde vara avsevärt aktivare. Samordningen av EFTA-ländernas förhandlingsposition är visserligen väsentlig, men bör inte hindra kompletterande svenska åtgärder i syfte att redan nu ge ett stort antal svenska studenter ekonomiska möjligheter att förlägga en del av sina studier till ett EG-land. I en annan motion till detta riksmöte har folkpartiet yrkat medel utöver vad regeringen föreslagit till svenskt deltagande i ett vidgat studentutbyte.

Förberedelsearbetet till ett kommande, mer omfattande samarbete bör påbörjas redan nu. Sverige måste bl. a. vidta åtgärder för att göra studier i vårt land lockande för EG-studenter. Så t. ex. bör i vissa fall universitetsutbildning ges också på engelska, tyska eller franska. Den bör då inte riktas enbart till utländska studerande utan också göras attraktiv för svenskar så att goda möjligheter till kontakter skapas.

Folkpartiet anser således att arbetet omedelbart bör sättas i gång för att göra Sverige delaktigt av ett omfattande student- och praktikantutbyte med EG/EFTA. Vi skulle också välkomna åtgärder för ett ökat skolungdomsutbyte.

Frågan om *ömsesidigt erkännande av examina* är inte bara en fråga av ekonomisk betydelse. Det ligger ett stort allmänskulturellt värde i att möjligheten står öppen för svenskar att arbeta i andra länder och därigenom skaffa sig erfarenheter och kontakter. Även här anser vi att Sverige bör arbeta för att nå en överenskommelse med EG. Åtgärder borde redan nu vidtagas för att förstärka sådana svenska utbildningar som kan misstänkas inte fylla måttet i ett europeiskt perspektiv.

Vad här anförts om ett vidgat student- och praktikantutbyte och om ömsesidigt erkännande av examina bör riksdagen ge regeringen till känna.

I propositionen nämns också *turismen*. Dess ekonomiska betydelse för såväl EG som Sverige framhålls i propositionen liksom den omständigheten att flera av de åtgärder som EG-kommissionen förordar som t. ex. fria gränspassager och harmoniserad transportpolitik kommer att underlätta turismen.

Sverige har på olika sätt sökt främja turismen till vårt land. Det har skett huvudsakligen av ekonomiska motiv. Visst är ökad utländsk turism i Sverige väsentlig ur ekonomisk synvinkel. Vi vill dock framhålla, att det också finns andra värden i att utlänningar besöker Sverige. Särskilt vill vi understryka betydelsen av att europeisk ungdom besöker vårt land. Det är väsentligt att detta kan ske utan stora kostnader för dem. Staten bör därför i samråd med ideella organisationer som Svenska Turistföreningen främja en på utländska

ungdomar inriktad lågkostnadsturism i Sverige. Särskilt önskvärt vore om denna kunde utformas så att kontakter med svenska ungdomar underlättades. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Mot. 1987/88
U6

Forsknings-samarbete

Forsknings-samarbetet med EG är av central betydelse för Sveriges framtida utveckling. Det är därför glädjande att Sverige, som det förefaller, får delta i betydelsefulla delar av det framtidsinriktade europeiska forsknings-samarbetet. Sverige bör arbeta för en ytterligare samverkan på detta område.

Det finns dock anledning till oro över Sveriges små möjligheter att påverka prioriteringarna inom EG:s ramprogram inom den industristrategiska forskningen. På projektnivå finns inga garantier för svensk industris deltagande. EG behåller möjligheten att då det passar de egna intressena ta in eller utestänga svenska företag.

Folkpartiet vill i detta sammanhang framhålla, att forsknings-samarbete inte enbart får vara en fråga om samverkan kring stora och dyra forskningsprojekt. Även det samarbete som sker genom utbyte av gästforskare, såväl unga som mera väletablerade, är betydelsefullt och kan ge upphov till nya, gemensamma forskningsprojekt. De medel som Sverige hittills ställt till förfogande för forskarutbyte (5 milj. kr.) är klart otillräckliga. I annan motion till detta riksmöte har folkpartiet krävt en fördubbling av dessa medel.

Det svenska näringslivets framtid i Europa

Sverige med en liten hemmamarknad har en starkt utlandsberoende ekonomi. Vår ekonomiska utveckling och uppbyggnaden av vårt välstånd hade inte varit möjligt om vi inte integrerats i ett internationellt ekonomiskt samarbete i Europa och därigenom kunnat få avsättning för vår export och fritt importera de varor vi behöver.

Ekonomisk integration ökar nationernas inbördes beroende och tvingar därmed regeringarna att än mer beakta också samarbetspartnerns intressen då de beslutar om sin ekonomiska politik. I så måtto har Sverige, i likhet med nära nog alla länder, givit upp en del av sin självständighet.

Den vägen anträdde vi således för länge sedan.

Av största betydelse för det svenska näringslivet och därmed för vårt lands välstånd är handeln med Västeuropa som i dag svarar för 70 % av vår totalhandel. Västeuropas betydelse som handelspartner med Sverige väntas också fortsätta att öka om inga hinder läggs i dess väg. De affärsmöjligheter som erbjuds på andra håll i världen är mera begränsade.

Det är en brist i propositionen att den saknar en analys av den svenska industristrukturen och därmed av helhetens betydelse för svenskt näringsliv av den framväxande integrationen inom EG:s olika områden.

Det stora flertalet av de svenska industriföretagen finns inom s. k. mogna branscher. Det innebär att produkternas livscykel har börjat att plana ut och att tillväxten är begränsad. Ett livsvillkor för att dessa företag skall bli kvar på

marknaden är att de kan effektivisera produktionen genom rationaliseringar och införande av ny tillverkningsteknik.

Det är således av stor betydelse för svensk industri att kunna delta fullt ut i just de av EG:s program som syftar till att modernisera tillverkningsindustrin genom grundläggande teknisk forskning på områden som laserteknik, nya material, nya provningsmetoder, CAD/CAM etc. Tillverkningsindustrins fortsatta betydelse för sysselsättning och regional balans i vårt land kan knappast överdrivas. En analys av de villkor som EG-samarbetet ställer denna industri inför saknas i regeringens framställan.

Förverkligandet av den inre marknaden innebär klart ökade möjligheter för EG:s industri att förstärka sin konkurrenskraft. Det gäller inte minst den högteknologiska industrin som kan och måste utnyttja kombinationseffekter av ökad rörlighet för varor, tjänster, kapital och arbetskraft.

Det finns i detta sammanhang särskild anledning att erinra om betydelsen för exportinriktade små och medelstora svenska företag av en fri marknad i Europa. De större företagen har bättre förutsättningar än de små och medelstora att anpassa sina produkter så att dessa uppfyller de särskilda bestämmelserna i olika länder. De kan också i viss utsträckning arbeta sig in på utlandsmarknader genom etablering av dotterbolag. Denna möjlighet har inte flertalet små och medelstora företag. De är därför i större utsträckning än storföretagen beroende av de överenskommelser Sverige kan träffa med EG.

Vad som här anförts om behovet av en bättre analys av de villkor EG-samarbetet ställer svenskt näringsliv inför bör riksdagen ge regeringen till känna.

Fritt utbyte av tjänster

En mycket väsentlig del av Sveriges EG-politik rör våra möjligheter att medverka i ett fritt utbyte på tjänsternas område. Trots att tjänstesektorn är i snabbt växande och inbegriper så viktiga områden som bank- och annan finansieringsverksamhet, försäkringsrörelse, entreprenadverksamhet, transporter, konsultverksamhet och fria yrken har tjänsterna länge förbigått i den internationella handelspolitiken. Frågan har först nyligen tagits upp inom GATT och varken vårt frihandelsavtal med EG eller EFTA-avtalet omfattar tjänster.

Inom EG är läget annorlunda. Fri rörlighet för tjänster är lika mycket ett mål inom EG som fri rörlighet för industrivaror. Det pågår ett omfattande arbete inom EG i syfte att förverkliga detta mål och man har redan på åtskilliga områden kommit långt. Sverige löper en uppenbar risk att i betydande grad hamna utanför EG-samarbetet på tjänsternas område. En grundläggande svårighet för vårt land är att vi till följd av frihandelsavtalets begränsning till industrivaror saknar en legal grund att stå på i förhållande till EG när det gäller tjänster.

Det är beklagligt att regeringens EG-proposition inte ger någon samlad bedömning av hur regeringen tänker sig att Sverige skall agera i förhållande till EG på tjänsternas område. Enligt folkpartiets uppfattning är det synnerligen angeläget att Sveriges EG-samarbete på bred front utvecklas till

att också innefatta tjänsterna – en av ekonomins snabbast växande sektorer. Det som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

Mot. 1987/88
U6

Valutaregleringar måste avskaffas

Bankverksamhet och försäkringsverksamhet är särskilt viktiga former av tjänster med stark internationell prägel. Här finns ett viktigt samband med en annan av EG:s grundläggande principer; principen om fri rörlighet för kapital. Tyvärr nödgas folkpartiet konstatera att det på detta område finns en särskilt tydlig motsättning mellan EG:s strävanden och Sveriges nuvarande politik. Detta kommer också till klart uttryck i propositionen.

Inom EG är målsättningen att banker och försäkringsbolag skall ha möjlighet att i stort sett oförhindrade bedriva verksamhet inom hela EG. Till grund för verksamheten ligger nationell koncession och en därtill knuten tillsyn som skall uppfylla de krav som angetts av EG. Ett mycket aktivt arbete bedrivs för närvarande inom EG för att åstadkomma fria kapitalrörelser.

I Sverige är läget väsentligt annorlunda. Även om vissa uppmjukningar sker är möjligheterna för utländska banker och försäkringsbolag att bedriva verksamhet i Sverige starkt begränsade. Det grundläggande hindret är valutaregleringen. Som exempel kan nämnas att privatpersoner förvägras betala premier för större personförsäkringar i t. ex. engelska försäkringsbolag. Detta har av EG uppmärksammats som det handelshinder det är. Regeringen uttalar sig i propositionen påtagligt försiktigt och till intet förbindande om finansiella tjänster under hänvisning till valutaregleringen.

Folkpartiet har krävt valutaregleringens avskaffande. EG-frågan ger detta krav en ny dimension. Ett avskaffande av valutaregleringen framstår som en helt nödvändig förutsättning för att en fri rörlighet mellan EG och Sverige på de finansiella tjänsternas område skall kunna upprättas. I EG-länderna har valutaregleringarna redan i allt väsentligt undanröjts. I en annan motion till detta riksmöte yrkar folkpartiet att valutaregleringen skall avskaffas.

Folkpartiet anser att Sverige skall aktivt sträva efter att snarast få till stånd en öppen bank- och försäkringsmarknad i förhållande till såväl EG som EFTA-länderna. Detta skulle öppna helt nya internationella möjligheter för de svenska företagen och ge en från konsumentsynpunkt önskvärd skärpning av konkurrensen på hemmamarknaden.

Det som anförts om avveckling av den svenska valutaregleringen och om en öppen bank- och försäkringsmarknad bör riksdagen ge regeringen till känna.

Miljöfrågorna

Miljöfrågorna har blivit alltmer internationella till sin karaktär. Föreningarna känner inga gränser.

Internationellt samarbete är en förutsättning för att kunna avvärja de globala miljöhoten. Också Sverige skulle i dag ha mycket att vinna på att andra länder bättre renade sina utsläpp.

Till de internationella organ där Sverige kan driva på utvecklingen mot en bättre miljö hör OECD, ECE, UNEP och EG. Inom EG har miljöfrågorna

getts en ökad betydelse genom revideringen av Rom-fördraget. Ett kraftfullt svenskt deltagande i EG:s arbete inom miljöområdet skulle stärka de medlemsländer (t. ex. Danmark, Västtyskland och Nederländerna) som vill gå fortare fram än övriga EG-länder. Det skulle också leda till en förbättring av svensk miljöpolitik med avseende på exempelvis kemikaliekontroll, beredskap mot kemiska olyckor (Sevesodirektivet) och program för mätning av miljökvaliteten.

Överenskommelsen från 1977 mellan Sverige och EG-kommissionen om miljövärdssamarbete syftar till ett regelbundet informations- och meningsutbyte. Enligt överenskommelsen skall möten på hög tjänstemannanivå normalt äga rum en gång per år, växelvis i Bryssel och i Stockholm. Det är folkpartiets uppfattning att detta arbete bör intensifieras. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Svensk medverkan i integrationen

De demokratier som tillsammans bildar den Europeiska Gemenskapen är i färd att integreras. Det innebär, att de inom allt fler områden är beredda att, i gemenskapsorgan som de tillhör och kan påverka, fatta beslut med kvalificerad majoritet som blir bindande för dem alla, dvs. också för den minoritet av stater som till äventyrs röstat mot. Härigenom skiljer sig samarbetet inom EG från de traditionella former av mellanstatligt samarbete som innebär att beslut endast blir bindande för de stater som biträder dem.

Det bör understrykas att EG-länderna *enhälligt* fastställer ramarna för de sakområden som kan bli föremål för majoritetsbeslut. Så t. ex. faller jordbruks- och handelspolitik inom dessa ramar medan försvarsfrågor ligger utanför. En slags mellanform utgör det utrikespolitiska samarbetet. EG-länderna har här kommit överens om att deras utrikesministrar regelbundet skall träffas och diskutera utrikesfrågor i syfte att nå gemensamma ståndpunkter men att enhällighet är förutsättningen för beslut.

Integration är ett medvetet syfte med arbetet inom EG. Det är en konstitutionell nydaning, ett sätt att i demokratisk ordning ta steg som går utöver nationalstatens gränser. Det ligger i sakens natur att sådan integration vilar på förutsättningen att alla deltagande stater är fullvärdiga demokratier och att de institutioner de gemensamt bildar arbetar i demokratisk ordning. Länder som saknar denna grund kan inte innefattas i integrationsarbetet såsom detta här har definierats.

För Sveriges del borde det vara både möjligt och önskvärt att inom vida områden delta i en integration med andra demokratier i Europa. Vi skulle då tillsammans med de andra deltagande länderna dela ett gemensamt ansvar för en sund och riktig utveckling inom de områden som integrationen omfattade.

Om vi å andra sidan ställs eller självmant ställer oss utanför den pågående integrationsprocessen i Europa skulle detta inte innebära att vi – opåverkade av utvecklingen i vår omvärld – bibehöll full nationell handlingsfrihet. Genom EG:s växande betydelse för Sverige i olika avseenden skulle vi i flertalet fall finna, att det låg i vårt intresse att vi så nära som möjligt samordnade vår lagstiftning och vår ekonomiska politik med EG. Den

huvudsakliga skillnaden mot en aktiv medverkan i integrationen skulle då bli att Sverige avstått från det inflytande vi som medverkande kunde haft på de beslut som fattas av EG. Vidare skulle vår politik i väsentliga delar bli en politik för anpassning i efterhand. Därtill skulle vi, även vid en långtgående anpassning till EG-politiken, riskera att inte i alla avseenden uppnå likabehandling inom EG.

Den gräns som enligt folkpartiets mening sätts för Sveriges medverkan i den europeiska integrationen gäller de områden där Sverige av hänsyn till sin neutralitetspolitik måste förbehålla sig fullständig nationell handlingsfrihet. Det är Sveriges sak att självständigt besluta och deklarerat vilka dessa områden är.

Det synsätt vi här angett bör vara utgångspunkt för Sveriges strävanden att medverka i integrationen och samarbetet i Västeuropa. Detta bör av riksdagen ges regeringen till känna.

Handelspolitiken

I regeringens proposition berörs risken av att Sverige skulle behöva avstå handelspolitisk rörelsefrihet om vi ingick en tullunion med EG. Regeringen tycks mena att detta är en nackdel som man i så fall finge acceptera.

Till detta kommer den situation som kunde uppstå om det handelspolitiska klimatet skulle kärva till sig. En sådan utveckling kan i dagsläget inte uteslutas. I ett sådant läge bleve det svårt för Sverige om vi skulle isoleras.

EG:s strävan att samordna medlemsländernas utrikespolitiska ställningstaganden

I propositionen redogör regeringen för EG:s politiska samarbete men avstår från att analysera betydelsen härav för Sveriges relationer med EG.

Inom Norden har Sverige medverkat till att utveckla former för konsultationer och samordning i flera utrikespolitiska frågor t. ex. rörande inställningen till och åtgärder med avseende på situationen i Södra Afrika, Centralamerika och Mellersta Östern. Inför svenska ställningstaganden i FN och andra internationella organisationer har ett nordiskt samråd ofta framstått som naturligt trots att tre av länderna är anslutna till en av de stora försvarspakterna och ett av dem, Danmark, också till EG. Grunden för det nordiska samarbetet kring utrikespolitiken har varit och är den samhörighet som präglar länderna i Norden.

Också med stater utanför den nordiska länderkretsen har Sverige i flera fall sökt finna en gemensam grund för utrikespolitiska ställningstaganden och förslag. Det s. k. femkontinent-initiativet är ett exempel på detta.

Det kan i sammanhanget noteras att den österrikiska regeringen i en regeringsförklaring av den 30 november 1987 har uttalat att den för Österrikes del inte utesluter att medlemskap i EG kan kombineras med fortsatt och bestående neutralitet. Denna ståndpunkt har den österrikiska regeringen nått fram till efter omfattande studier och sonderingar.

Avgörande för Sverige bör vara att vi inte i något sammanhang genom samråd och samarbete med andra länder i utrikesfrågor komprometterar vår

beslutsamhet att föra en utrikespolitik som svarar mot de krav neutralitetspolitiken ställer. Frågan i vilken mån en sådan politik är möjlig att förena med medlemskap i EG saknar vi för närvarande anledning ta ställning till då ansökan om svenskt medlemskap i EG inte är aktuell. Denna aspekt på Sveriges långsiktiga medverkan i den västeuropeiska integrationen bör, enligt vår uppfattning, bli föremål för en inträngande analys.

Mot. 1987/88
U6

Avslutande och sammanfattande synpunkter

Propositionen innehåller en värdefull inventering av EG:s utveckling och inriktning i flera för Sverige väsentliga avseenden. Folkpartiet delar regeringens uppfattning att vi skall gå vidare i det nordiska samarbetet, stärka EFTA och bredda och fördjupa samarbetet med EG så långt detta är förenligt med neutralitetspolitiken. Det finns nu varken anledning eller tillräckligt underlag för ett ställningstagande i frågan om på lång sikt medlemskap i EG kan gå att förena med bevarad neutralitet.

Folkpartiet saknar i propositionen en utvärdering av de s. k. fyra friheter-nas (fritt flöde av människor, varor, tjänster och kapital) *samlade* betydelse för Sveriges del. Regeringen för ett resonemang kring varje avsnitt för sig men underlåter att göra den nödvändiga helhetsbedömningen. Intrycket är att regeringen har goda ambitioner att nå långt i ytterligare integration av varuhandeln. I andra avseenden är ambitionen betydligt svagare. Det gäller bl. a. frågan om att liberalisera kapitalrörelserna, att uppnå fri etableringsrätt och att skapa tillgång till EG:s arbetsmarknad.

Enligt folkpartiets mening räcker det inte att som mål för den svenska Europapolitiken ange att Sverige skall medverka i arbetet på att skapa ökad rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital i Europa. Målet måste vara att svenska medborgare och företag på vitbokens alla områden får åtnjuta samma friheter som medborgare och företag i EG:s medlemsländer och att svenskar och svenska intressen inte i något hänseende diskrimineras. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Sveriges välfärd, i ordets vidaste mening, beror i betydande utsträckning på våra möjligheter att förverkliga detta mål.

Hemställan

Med stöd av ovanstående hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett vidgat student- och praktikantutbyte och om ömsesidigt erkännande av examina,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att underlätta utbytet mellan europeiska och svenska ungdomar,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en bättre analys av de villkor EG-samarbetet ställer svenskt näringsliv inför,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Sveriges EG-samarbete beträffande tjänstesektorn,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om svenskt deltagande i en öppen bank- och försäkringsmarknad i Västeuropa,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett regelbundet informations- och meningsutbyte med EG i miljöfrågor,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utgångspunkter för Sveriges strävanden att medverka i integrationen och samarbetet i Västeuropa,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att målet för svensk EG-politik måste vara att svenska medborgare och företag på vitbokens alla områden får åtnjuta samma fri- och rättigheter som medborgare och företag i EG:s medlemsländer samt att svenskar och svenska företag inte i något hänseende skall diskrimineras.

Stockholm den 25 januari 1988

Bengt Westerberg (fp)

Ingemar Eliasson (fp)

Karin Ahrlund (fp)

Anne Wibble (fp)

Kerstin Ekman (fp)

Birgit Friggebo (fp)

Jan-Erik Wikström (fp)

